

Głos Gminy Wilkowice

**100-lecie
Ludowego Klubu Sportowego
„Klimczok-Bystra”**

**Laureat Nagrody
im. ks. Londzina**

str. 4-5

PWPW 76

**GLKS Wilkowice
finalistą Pucharu Polski
podokręgu B-B**
str. 17

**Odnawialne źródła energii
w naszej Gminie**
str. 3

Mikołaj w Miesznej str. 19

ZOSTAŃ SUPERRODZICEM str. 6-7

Inwestycje

Co oprócz węgla...

Co się dzieje w naszej gminie?

Postęp prac projektowych / budowlanych

Projekt budowy mostu na potoku Białka w Bystrej.
Złożono wniosek o wydanie decyzji ZRID.

Projekt rozbudowy ul. Kościelnej w Bystrej.
Wydano decyzję ZRID.

Projekt przebudowy budynku Urzędu Gminy.
Trwa projektowanie.

Projekt budowy budynku komunalnego w Wilkowicach.
Trwa projektowanie.

Projekt budowy biblioteki publicznej.
Uzyskano decyzję o pozwoleniu na budowę.

Projekt budowy chodnika przy ul. Żywieckiej.
Opracowano projekt wstępny.

Nowe punkty świetlne. Zakończono inwestycję.

Projekt urb-arch. zagospodarowania „Skweru” w rejonie
skrzyżowania ul. Wyzwolenia i ul. Strażackiej w Wilkowicach.
Trwa projektowanie.

Budowa zintegrowanego układu szlaków rowerowych
„Do Łasku”. Unieważniono postępowanie na wykonanie
projektu budowlanego.

Rozbudowa Szkoły w Mesznej.
Szalowanie stropu drugiego piętra.
Wstępne zagospodarowanie terenu po wyk. odwodnienia.

Budowa Centrum Edukacji Ekologicznej przy ul. Fałata.

Budowa przedszkola w Mesznej.
Roboty elewacyjne. Wykonywanie instalacji wewnętrznych,
ogrzewania podłogowego i wylewek.

Budowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie
Gminy Wilkowice - Projekt POIŚ.
Zaawansowanie 99%, rozruch testowy tłoczni.

Budowa pętli autobusowej przy ul. Wyzwolenia.
Trwa poszukiwanie źródeł finansowania.

Przebudowa ul. Prostej w Wilkowicach.
Wytyczono teren geodezyjnie.

Przebudowa i rozbudowa „Domu Strażaka” w Bystrej.
Przekazanie placu budowy.

Rozbudowa ul. Ornej i Wiśniowej w Bystrej.
Wybrano najkorzystniejszą ofertę wykonawcy robót.

Od wielu lat Gmina Wilkowice dba o otaczające nas środowisko biorąc udział w programach wspierających działania w zakresie czystego powietrza i ekologii oraz inwestując w odnawialne źródła energii. Szczególnie zintensyfikowane działania prowadzone były w ostatnich latach. Jako jedna z dwóch gmin w Polsce, Gmina Wilkowice przystąpiła do pilotażowego projektu „Czyste Powietrze”, w ramach którego sfinansowała konsultacje z ekodoradcami. W roku 2021 omówienie rozwiązań termomodernizacyjnych oraz pomoc dla mieszkańców Gminy Wilkowice w składaniu wniosków na dotację do wymiany „kopciuchów” była możliwa podczas konsultacji z Niezależnymi Doradcami Energetycznymi, którzy dyżurowali w Urzędzie Gminy w Wilkowicach. Podczas tych dyżurów około 370 mieszkańców skorzystało z doradztwa w zakresie składania wniosków o dotację, możliwości wymiany źródeł ciepła oraz termomodernizacji.

Również w roku bieżącym Gmina Wilkowice udostępnia mieszkańcom możliwość konsultacji z doradcami do spraw energii i klimatu, którzy udzielają porad na temat podnoszenia efektywności energetycznej budynków - co jest szczególnie ważne w kontekście nie tylko dbałości o nasze środowisko, ale również rosnących cen energii i paliw.

W roku 2022 na terenie Gminy Wilkowice zostały wdrożone dwa programy w zakresie ochrony środowiska związane z ochroną atmosfery. Działania prowadzone były dwutorowo, co daje większą skuteczność prowadzonych starań o czyste powietrze. W marcu Gmina Wilkowice podpisała umowę pożyczki z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach na dotację dla mieszkańców gminy w ramach „Programu Ograniczenia Niskiej Emisji na terenie Gminy Wilkowice na lata 2019-2023 – etap III.” W 2022 roku z tego programu skorzystało 47 mieszkańców, którzy otrzymali dotację na wymianę starego nieekologicznego pieca. Na ten cel Gmina Wilkowice pozyskała środki z WFOŚiGW w kwocie 230 597,67 zł. Łączna wysokość środków poniesionych przez mieszkańców gminy to 446 036,11 zł, a wartość całego zadania w roku 2022 wyniosła 676 633,78 zł. Dzięki dokonany wymianom pieców, udało się uzyskać efekt ekologiczny poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pyłowo-gazowych do atmosfery w ilościach: pył – 10.5 tony / rok; SO₂ – 5.3 tony / rok; CO₂ – 337.6 tony / rok; benzo(a)piren – 6.7 kg / rok.

Równocześnie w Urzędzie Gminy kontynuowane są dyżury informacyjno-doradcze w zakresie pozyskania dotacji z Programu „Czyste Powietrze” oraz opracowywanie dla mieszkańców Gminy Wilkowice wniosków dotyczących ww. programu. Spotkania odbywają się w każdy wtorek w godzinach 17.00 – 19.00 oraz w każdą pierwszą sobotę miesiąca od 9.00 do 17.00.

Spotkania odbywają się systematycznie od 1 marca i będą trwały do 16 grudnia br. Obecnie z przeprowadzonych konsultacji z doradcą, tym samym z Programu „Czyste Powietrze”, skorzystało 65 osób.

Od lipca 2022 roku w Gminie Wilkowice, we współpracy ze Stowarzyszeniem Aglomeracja Beskidzka w Bielsku-Białej, odbywają się bezpłatne konsultacje dla mieszkańców dotyczące między innymi odnawialnych źródeł energii i termomodernizacji budynków. Prowadzone są one przez doradców do spraw energii i klimatu. Ekodoradcy udzielają informacji o dostępnych formach wsparcia oraz dotacjach na wymianę źródeł ciepła, doradzają również, jak podnieść efektywność energetyczną budynku.

Konsultacje w trybie stacjonarnym odbywają się dwa razy w miesiącu, możliwe jest również doradztwo telefoniczne. W tym roku konsultacje przewidziane są jeszcze w dniach: 8 i 15 grudnia w godzinach 9:00 - 12:30 w Urzędzie Gminy w Wilkowicach, ul. Wyzwolenia 25. Prosimy o wcześniejszą telefoniczną rejestrację na spotkanie. Konsultacje telefoniczne oraz zapisy na dyżury stacjonarne odbywają się w każdy poniedziałek od godziny 7:30 do 15:30 pod numerami telefonów: 535 667 919 i 535 884 498.

UGW

Odnawialne źródła energii

Gmina prowadzi również działania zmierzające do termomodernizacji i zaopatrzenia budynków gminnych w odnawialne źródła energii. Dotyczy to zarówno nowych inwestycji, jak i, w miarę możliwości, instalacji nowoczesnych rozwiązań w budynkach już istniejących.

- Termomodernizacja budynku przy ul. Parkowej 10 w Wilkowicach dla potrzeb Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej zrealizowana w latach 2016 – 2018 wraz z wykonaniem systemu solarnego z zasobnikiem jako podgrzewanie ciepłej wody.

- Termomodernizacja budynku Przedszkola Publicznego w Bystrej przy ul. Przedszkolnej 3 w latach 2015 – 2019. Inwestycja polegała na wykonaniu systemu kolektorów solarnych dla potrzeb produkcji energii cieplnej do przygotowania ciepłej wody użytkowej i ogniw fotowoltaicznych dla potrzeb produkcji energii elektrycznej kompensującej energię elektryczną niezbędną dla nowego systemu grzewczo – wentylacyjnego.

- Prowadzona w latach 2021-2022 inwestycja dotycząca termomodernizacji budynku byłej strażnicy przyszpitalnej przy ul. J. Fałata 2H w Bystrej dla potrzeb udostępnienia obiektu publicznemu stowarzyszeniom i organizacjom pozarządowym obejmowała między innymi zastosowanie źródeł energii odnawialnej /OZE/. Wykonany został system kolektorów solarnych dla potrzeb produkcji energii cieplnej i ogniw fotowoltaicznych dla potrzeb produkcji energii elektrycznej kompensującej energię elektryczną niezbędną dla pracy nowego systemu grzewczo – wentylacyjnego.

- W trakcie realizacji jest inwestycja obejmująca między innymi montaż instalacji fotowoltaicznej na dachu budynku OSP w Bystrej w ramach zadania: „Rozbudowa i przebudowa budynku „Dom Strażaka” w Bystrej wraz z przebudową i utwardzeniem istniejącego placu biesiadnego przeznaczonego na imprezy plenerowe oraz termomodernizacja i remont budynku zaplecza sceny plenerowej”.

Projektowana instalacja fotowoltaiczna o łącznej mocy zainstalowanej 39,93 kWp w panelach fotowoltaicznych, będzie posadowiona na dachu budynku strażnicy w Bystrej.

W skład danej instalacji wchodzić będzie 121 szt. paneli fotowoltaicznych o mocy 330 W oraz inwertera. Zadaniem projektowanej instalacji fotowoltaicznej jest wytworzenie energii elektrycznej o parametrach sieci elektroenergetycznej, a następnie wpuszczenie jej do istniejącej wewnętrznej instalacji elektrycznej danego budynku, gdzie wyprodukowana energia elektryczna będzie wykorzystywana przez odbiorcę.

- Rozbudowa Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Mesznej również zakłada, że obiekt zostanie wyposażony w instalację fotowoltaiczną o łącznej mocy nieprzekraczającej 14,06 kWp, z układem zabezpieczającym. Będzie ona podłączona do instalacji elektrycznej obiektu. Całość energii wykorzystywana będzie na potrzeby własne budynku.

- Zaplanowany jest montaż instalacji fotowoltaicznej na dachu nowego budynku przedszkola w ramach realizacji zadania „Budowa budynku usługowego przedszkola w Mesznej”. Instalacja fotowoltaiczna o łącznej mocy nieprzekraczającej 30 kWp podłączona będzie do instalacji elektrycznej obiektu i będzie posiadała układ zabezpieczający przed wpływem energii do sieci elektroenergetycznej.

- Kolejną inwestycją wykorzystującą odnawialne źródła energii będzie zadanie: „Budowa budynku komunalnego przy ul. Grabecznik w Wilkowicach”. Na dachu obiektu zainstalowanych będzie 100 paneli fotowoltaicznych o wymiarach 1102 x 2240 [mm] i maksymalnej mocy znamionowej 500 W. Zadanie jest na etapie opracowywania dokumentacji projektowej.

UGW

Zdjęcia i wizualizacja: archiwum Gminy Wilkowice

Informacje

LKS „Klimczok-Bystra” Laureatem XXIII edycji Nagrody Starosty Bielskiego im. ks. Józefa Londzina

Rozstrzygnięcie konkursu oraz wręczenie nagród w tegorocznej edycji Nagrody Starosty Bielskiego im. ks. Józefa Londzina odbyło się 4 listopada podczas uroczystości zorganizowanej w Bielskim Centrum Kultury im. Marii Koterbskiej.

Gmina Wilkowice, na wniosek Rady Sołeckiej Bystrej, do XXIII edycji Nagrody nominowała Ludowy Klub Sportowy „Klimczok-Bystra”. Klub, obchodzący w tym roku 100-lecie istnienia, został pierwszym w historii stowarzyszeniem-laureatem tej prestiżowej nagrody i trzecim w historii Laureatem z Gminy Wilkowice.

Gratulujemy!

Ludowy Klub Sportowy „Klimczok-Bystra” założony został w 1922 roku, stając się tym samym pierwszym klubem sportowym w naszym regionie założonym na terenach wiejskich.

Pierwszą sekcją nowo powstałego klubu była sekcja piłki nożnej, następną – koszykówki. Z czasem klub powiększył się o sekcje siatkówki, lekkoatletyki i narciarstwa klasycznego, która stała się w ciągu kolejnych lat, najpierw dominującą, a w końcu wiodącą i jedyną sekcją sportową bystrzańskiego klubu. Dziś klub, z sukcesami, prowadzi szkolenie sportowe w ważnych i popularnych dyscyplinach olimpijskich: skokach narciarskich, biegach narciarskich oraz kombinacji norweskiej.

Sportowy dorobek klubu LKS „Klimczok-Bystra” stawia tę organizację w gronie najbardziej utytułowanych i dysponujących najbogatszym dorobkiem klubów sportowych regionu. Wychowankami „Klimczoka” jest szerokie grono wybitnych, polskich sportowców, którzy reprezentowali nasz kraj na najbardziej renomowanych imprezach sportowych świata. Wśród nich wymienić można choćby: wybitną biegaczkę narciarską i członkinię kadry narodowej na Zimowe Igrzyska Olimpijskie Innsbruck 1976 – Irenę Pielę, olimpijczyków z Soczi z 2012 roku: Agnieszkę Szymańczak oraz Pawła Klisza, olimpijczyka z Nagano z 1998 r. i późniejszego wybitnego trenera skoków narciarskich: Łukasza Kruczka, uczestnika dwóch Zimowych Igrzysk Olimpijskich (Innsbruck 1964 i Grenoble 1976): Józefa Przybyłę czy też wybitnych saneczkarzy: Wojciecha Kubika, Pawła Goryla czy też Teresę Kruczek. LKS „Klimczok-Bystra” pochwalić może się również fantastyczną grupą aktywnych sportowców. Wychowankiem klubu jest czołowy, współczesny polski skoczek narciarski – Jakub Wolny, czy też, wymieniani w gronie największych talentów polskich skoków narciarskich: Jan Habdas i Kacper Tomasiak.

Osobną kategorię stanowi niezwykle dorobek społeczno-kulturalny klubu oraz jego członków – stanowiących bardzo często „kwiat” lokalnej społeczności. Prezesami LKS „Klimczok-Bystra” byli w przeszłości wybitni społecznicy Gminy

Wilkowice: Józef Maciejczyk czy też Władysław Adamczyk. Od grudnia 1983 r. do dnia swojej śmierci w czerwcu bieżącego roku prezesem stowarzyszenia był z kolei dr Zbigniew Banet – jeden z najwybitniejszych przedstawicieli świata działaczy społecznych powiatu bielskiego, laureat Nagrody Starosty Bielskiego im. ks. Józefa Londzina w 2015 roku. Aktywna praca i działalność społeczna członków klubu, na przestrzeni wszystkich lat jego funkcjonowania, przyczynił się do wielu ważnych inicjatyw i inwestycji, wzmacniających potencjał społeczny całej Gminy Wilkowice. To z inicjatywy działaczy klubu i dzięki ich ofiarnej pracy na terenie gminy dokonano, między innymi: budowy, a później kilkakrotnej przebudowy / modernizacji kompleksu skoczni sportowych w Bystrej, noszących dziś imię śp. Józefa Przybyły, budowy tras do narciarstwa biegowego w szczytowych partiach Magurki Wilkowickiej, budowy sali gimnastycznej w Bystrej, która następnie przez wiele kolejnych lat służyła dzieciom i młodzieży ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Bystrej oraz imponującej, klubowej siedziby – tzw. „Klimczokówki”, gdzie

dzisiaj, poza obszarem klubowym, koncentruje się również życie społeczne mieszkańców Gminy Wilkowice (między innymi poprzez działający tam Klub Seniora). Klub organizuje również ważne dla lokalnej społeczności wydarzenia sportowe: „Memoriał Józefa Przybyły” w skokach narciarskich czy też „Rollski”, przemianowane w ostatnich latach na „Puchar Klimczoka” w biegach na nartorolkach. Wydarzenia te cieszą się sporą renomą i popularnością w środowisku polskich sportów zimowych, przyczyniając się jednocześnie do promocji Gminy Wilkowice i powiatu bielskiego.

Rok 2022 jest czasem wyjątkowego i pięknego jubileuszu klubu – 100-lecia istnienia. Obchody tego wielkiego jubileuszu uświetnić ma premiera książki podsumowującej 100 lat działalności „Klimczoka”, która zaplanowana została na listopad. Wielką rysą na tej pięknej okoliczności, a jednocześnie niepowetowaną i trudną do zaakceptowania stratą dla środowiska klubowego była nagła i niespodziewana śmierć Prezesa klubu – dr. Zbigniewa Baneta, w czerwcu bieżącego roku. Pan Prezes, w ostatnich miesiącach życia, był w pełni oddany wspomnianej, tak ważnej dla Niego, publikacji. Jej skuteczne dokończenie i premiera stanowić będzie też hołd dla tej wielkiej i wyjątkowej postaci. Misji tej podjął się zarząd klubu, już w nowym składzie, w którym rolę nowego lidera przejął Pan Paweł Niemczyk.

Sebastian Snaczke / UGW

Zdjęcia: Sekretarz Gminy, Jolita Raszka-Micherdzińska

11 listopada 2022 r. Narodowe Święto Niepodległości

11 listopada zebraliśmy się, by wspólnie celebrować 104. rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości.

W uroczystości, prowadzonej przez Dyrektora Gminnej Biblioteki Publicznej Aleksandrę Szymik-Caputę oraz Prezesa ZOG Wilkowice druha Wojciecha Kąkółę, wzięły udział władze Gminy, przedstawiciele organizacji, poczty sztandarowe i delegacje placówek oraz Mieszkańcy. W uroczystej oprawie muzycznej, zapewnionej przez Gminną Młodzieżową Orkiestrę Dętą, zebrani złożyli kwiaty i znicze pod pomnikiem poświęconym Bohaterom Odrodzenia Ojczyzny. Koncelebrowana msza święta w intencji Ojczyzny odbyła się w kościele parafialnym w Wilkowicach. Po mszy zebrani mieli okazję do wysłuchania patriotycznych pieśni w wykonaniu uczniów Szkoły Podstawowej nr 2 im. Królowej Jadwigi w Wilkowicach z Oddziałami Sportowymi.

UGW

Zdjęcia: Sebastian Snaczke

RODZINA ZASTĘPCZA ZOSTAŃ SUPERRODZICEM

Spełnij marzenia dziecka o posiadaniu rodziny
i zostań jego bohaterem. Dowiedz się więcej:

729 857 735 / 33 813 69 30

/pcprBB

Sprawdź, czy spełniasz warunki, aby zostać superrodzicem na:

www.pcpr.starostwo.bielsko.pl

Bielsko-Biała, ul. Piastowska 40

Rodzina zastępcza – o co właściwie chodzi i dlaczego byłbym dobrym rodzicem zastępczym?

Nie mamy zwykle świadomości, jak często i jak wielu rodziców słyszy w sądzie słowa: „Nie jesteście w stanie wychowywać swoich dzieci. Zostają one umieszczone w rodzinie zastępczej...”. Takich dzieci, wychowanków pieczy zastępczej z roku na rok przybywa.

Jak dzieci trafiają do rodzin zastępczych?

Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych jest najczęstszym powodem ograniczenia władzy rodzicielskiej i dotyka coraz więcej opiekunów. Na drugim miejscu wśród powodów, przez które małe dzieci wychowują się w środowisku zastępczym znajdują się: alkohol i narkotyki.

Trochę statystyki: ile rodzin zastępczych, ilu wychowanków – o jakich liczbach mówimy?

Pod opieką Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku-Białej, które odpowiada za organizację pieczy zastępczej w powiecie bielskim znajduje się obecnie aż 201 wychowanków, umieszczonych w 130 rodzinach zastępczych. Najmłodszy ma niespełna miesiąc, najstarszy – 25 lat. Dodatkowo 44 młodych osób przebywa w 3 całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych, zwanych potocznie domami dziecka.

Dzieci przebywające w pieczy zastępczej są czasowo lub na stałe pozbawione opieki rodziców. Niestety, tych drugich przypadków jest zdecydowanie więcej. Zbyt mało rodziców skutecznie walczy o swoje pociechy, odbierając im tym samym szczęśliwe dzieciństwo i zabierając tak ważne poczucie bezpieczeństwa. Z tego powodu potrzebujemy... was, kandydatów na rodzinę zastępczą. Takich rodzin jest wciąż za mało.

Kogo szukamy?

PCPR w Bielsku-Białej stale poszukuje rodzin zastępczych. Obecnie szukamy m.in. rodziny gotowej zaopiekować się dzieckiem z niepełnosprawnością, które doświadczyło dużo złego ze strony swoich rodziców biologicznych. Teraz potrzebuje bezpiecznego środowiska, opieki i wsparcia nowych rodziców, którzy pokochają i zapewnią mu odpowiednie warunki do życia i rozwoju.

Dochodzimy więc do zasadniczego pytania – czym jest rodzina zastępcza i jak nią zostać?

Rodzina zastępcza jest czasem danym rodzicom biologicznym na uporanie się z dotychczasowymi problemami, które uniemożliwiają im sprawowanie opieki nad własnym dzieckiem.

Zostać rodzicem zastępczym, a więc spełniać stawiane przez ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wymagania, wcale nie jest tak trudno, jak mogłoby się nam wydawać. Jednak wychowywanie dziecka w rodzinie

zastępczej, to już zupełnie inna historia. Na pewno jest to niesamowita przygoda, której powodzenie zależy od naszego nastawienia, wcześniejszego przygotowania oraz naszych predyspozycji.

Kto może zostać rodzicem zastępczym?

Kandydaci na rodzinę zastępczą powinni mieć przede wszystkim stabilną sytuację finansową, mieszkaniową i zdrowotną. Rodzinę zastępczą może tworzyć zarówno osoba samotna jak i małżeństwo. Wystarczy, że zgłosisz się do nas, a my poprowadzimy Cię przez wszystkie procedury.

Czy jest jakieś wsparcie dla rodzin zastępczych?

Ważnym aspektem bycia rodziną zastępczą są świadczenia otrzymywane od PCPR na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka. Świadczenia te są dostosowane do indywidualnej sytuacji przyjmowanego dziecka. Są one jednak stałe i wypłacane co miesiąc – wystarczają na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z utrzymaniem dziecka w rodzinie.

Każda rodzina zastępcza powiatu bielskiego może także liczyć na wsparcie niematerialne, w takich formach jak: nieograniczona pomoc psychologiczna i pedagogiczna, współpraca z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, udział w szkoleniach i warsztatach podnoszących kwalifikacje, czy możliwość uczestniczenia w spotkaniach indywidualnych i grupowych.

Wyobrażenia kandydatów na rodziców zastępczych o tym, czym jest rodzicielstwo zastępcze, często zbliżone są do filmów, czy seriali poświęconych tej tematyce. Rzeczywistość jest jednak zupełnie inna. Wiąże się z tym wszystko, czego można się spodziewać po obecności dziecka w naszym domu - są emocje, wzloty i upadki, porażki i satysfakcja.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku-Białej na co dzień pracuje z kandydatami na rodziców zastępczych oraz z już funkcjonującymi rodzinami zastępczymi. Jesteśmy obecni przy ich niewiarygodnych sukcesach, widzimy dzieci, które otrzymały szansę na normalne życie. Obserwujemy różne scenariusze – każdy przypadek jest inny, każdy jest wyjątkowy. Czasami zdarza się, że dziecko wychowywane w środowisku zastępczym wraca do swoich rodziców biologicznych, czasem dłużej pozostaje w rodzinie zastępczej.

Bardzo chętnie spotkamy się z wszystkimi osobami, które rozważają utworzenie rodziny zastępczej, odpowiemy na każde pytanie. Zachęcamy do kontaktu z pracownikiem PCPR w Bielsku-Białej pod numerami telefonów: 729 857 735 lub 33 / 813 69 30.

Możemy pomóc dziecku odbudować to wszystko, co zostało w jego życiu zburzone. Pamiętajmy, że to dziecko jest właśnie w najgorszym momencie swojego życia, a dzięki Tobie jego przyszłość może być tylko lepsza.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku-Białej

Dyktando zaskoczyło...

Zanim Państwo przeczytacie wyniki XIV Dyktanda, chciałam przytoczyć kilka liczb. Otóż, do konkursu w tej edycji przystąpiło 61 uczestników, a następnego dnia w ogólnopolskim dyktandzie w Katowicach, udział wzięło 600 osób, czyli zaledwie dziesięć razy więcej – niebywałe, biorąc pod uwagę liczebność naszej gminy w stosunku do całego kraju.

Przy tej okazji mówiono wiele o stopniu trudności tekstów. Wypowiedź jednej z organizatorek i współautorki tekstu dyktanda ogólnopolskiego, może być także odpowiedzią dla naszych uczestników: (parafrazując) - „Konkurs to nie sprawdzanie pisowni podstawowych wyjątków naszego języka, takich jak: kształt, pszenica, czy gzęgżółka, ale wyłonienie tych, którzy zrobili krok milowy w zgłębianiu kolorytów języka polskiego. To wręcz szermierka słowna.”

Wracając do pierwszej części podsumowania – wielkie gratulacje dla naszych uczestników. Każdy z nich jest zwycięzcą, choć nie każdy otrzyma nagrodę. Wierzę, że w kolejnych edycjach staną ponownie w szranki z trudnym, ale jakże bogatym w piękno, językiem polskim.

Pragnę serdecznie podziękować Dyrekcji i pracownikom Szkoły Podstawowej nr 2 w Wilkowicach za gościnność i wszelką pomoc przy organizacji tego i poprzednich trzynastu edycji Dyktanda.

Czas na wyniki.

Protokół z posiedzenia komisji XIV Gminnego Dyktanda z języka polskiego pod hasłem „Ortograficzne potyczki”: Komisja w składzie: Janina Janica-Piechota, Agata Prochownik, Barbara Włodarz, stwierdza, że w XIV Gminnym Dyktandzie z języka polskiego „Ortograficzne potyczki” uczestniczyło łącznie **61 zawodników**:

kat. „1” Szkoła Podstawowa kl. IV-VI - 31

kat. „2” SP – kl. VII-VIII i I klasa ponadpodstawowa - 25

kat. „3” Szkoła ponadpodstawowa od kl. II i dorośli - 5

Po sprawdzeniu prac, ustalono następujące wyniki:

zdjęcie z archiwum Stowarzyszenia

Szkoła podstawowa kl. IV-VI:

I miejsce	Paweł Babina	- ZSP Meszna
II miejsce	Hanna Stawowczyk	- SP1 Wilkowice
III miejsce	Lena Hałaczekiewicz	- SP2 Wilkowice

Szkoła podstawowa kl. VII-VIII i kl. I ponadpodstawowa:

I miejsce	Paulina Pilarz	- SP1 Bystra
II miejsce	Mateusz Skoczylas	- SP2 Bystra
III miejsce	Natalia Kamińska	- SP1 Wilkowice

Szkoła ponadpodstawowa od kl. II i dorośli:

wyróżnienie	Sylwia Babina
wyróżnienie	Julian Broniewski
wyróżnienie	Anna Demczyszyn
wyróżnienie	Łukasz Kamiński
wyróżnienie	Renata Węgrzyn-Bąbol

Prace do wglądu znajdują się w siedzibie Stowarzyszenia – SP nr 2 im. Królowej Jadwigi w Wilkowicach, ul. Szkolna 8, w terminach do uzgodnienia - telefonicznie. Zdjęcia, w tym z rozdania nagród, będzie można obejrzeć w galerii Gminy na portalu Facebook.

Janina Janica-Piechota
Sekretarz Stowarzyszenia "Razem dla Wilkowic"

Zapamiętywanie przez tworzenie - projekt edukacyjny w Szkole Podstawowej w Mesznej

W czasie omawiania „Akademii Pana Kleksa” uczniowie klasy IV przystąpili do udziału w projekcie „Buduj - zapamiętuj”. Polegał on na stworzeniu, dowolną techniką, makiety akademii Ambrożego Kleksa.

Taka aktywność, nie dość, że sprawiła wiele radości, to ułatwiła utrwalenie istotnych informacji dotyczących treści lektury.

Kolejna grupa podopiecznych naszej szkoły już nie może doczekać się wzięcia udziału w następnym zadaniu i zastanawia się, jakim pomysłem zaskoczą uczestników prowadzący zajęcia.

Monika Nocoń

Zdjęcie z archiwum szkoły

Święto Niepodległości w ZSP w Mesznej

Zdjęcia z archiwum szkoły

15 listopada w ZSP w Mesznej odbył się apel z okazji Święta Odzyskania Niepodległości przez Polskę. W ramach uroczystości zorganizowany został także Przegląd Pieśni Patriotycznych, w trakcie którego dzieci prezentowały wybrane utwory, swoją tematyką nawiązujące do lat heroicznej walki Polaków na drodze do odzyskania wolności.

Pokaz rozpoczęły grupy przedszkolne. Najmłodsze dzieci uczęszczały wszystkim nie tylko przepięknym śpiewem, ale przede wszystkim strojami i innymi elementami nawiązującymi do obchodzonego święta. Następnie swoje pieśni zaprezentowały klasy I – III, wśród których jury szczególnie wyróżniło klasę Ib, która cudnie odśpiewała piosenkę „Jestem Polką i Polakiem”. Natomiast w kategorii IV – VII najdostojniej zaprezentowała się klasa Vb w pieśni żołnierskiej „Hej, chłopcy, bagnet na broń”.

Uroczystość uświetniły występy artystyczne koła teatralnego oraz zespołu rytmiczno - tanecznego „Level up”. Szkolni aktorzy zaaranżowali spektakl „Droga do wolności”, natomiast dzieci z klas młodszych oczarowały wszystkich energicznym „Tańcem z flagami”.

Warto zaznaczyć, iż wszystkie dzieci, od najmłodszych po najstarsze, przepięknie, dostojnie i uroczysto zaprezentowały się w tym szczególnym dniu.

Kinga Kowalska

Kody i szyfry w Przedszkolu Publicznym w Bystrej

Od wielu lat, 10 października, w naszym przedszkolu, z okazji Święta Drzewa, uczestniczymy w ogólnopolskiej akcji organizowanej przez Stowarzyszenie Klub Gaja. W tym roku połączyliśmy dwa święta i wraz ze Świętem Drzewa obchodziliśmy Światowy Dzień Zdrowia Psychicznego, którego hasło brzmiało „Uczyń zdrowie psychiczne i dobre samopoczucie dla wszystkich globalnym priorytetem”. Dbając o swoje zdrowie (w tym psychiczne), jak i środowisko, w którym żyjemy, z jeszcze większą radością zasadziliśmy drzewko, aby było w powietrzu więcej tlenu i było nam zielono. Każda grupa przygotowała, dowolnie wybraną techniką, plakat pt. „Jesienne Drzewo” oraz rozwiązywała zagadki dotyczące sposobów ochrony przyrody. Ponadto, graliśmy w specjalnie stworzoną przez nauczycielki i dzieci przyrodniczą grę planszową na chodniku. Wszystko dla zdrowia i środowiska. W tym dniu, w ramach akcji „Zbieraj makulaturę – ratuj konie”, zorganizowaliśmy także zbiórkę makulatury. W tym roku uzbieraliśmy 500 kg, a pozyskane pieniądze - 64,50 zł przekazaliśmy dla koników na „emeryturze”. Dziękujemy dzieciom i rodzicom za udział.

Utrwalając zasady bezpieczeństwa i bezpiecznego przebywania w placówce oraz na terenie ogrodu przedszkolnego, 18 października, pod nadzorem Inspektora BHP, odbyły się ćwiczenia szybkiej ewakuacji z budynku przedszkola. Celem akcji było nabywanie przez dzieci umiejętności właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia, zapoznanie z zasadami bezpiecznej i sprawnej ewakuacji oraz praktyczne przeprowadzenie ewakuacji osób przebywających w budynku. Dzieci oraz pracownicy szybko i bez paniki opuścili pomieszczenia.

Kolejny już raz nasze przedszkolaki wzięły udział w projekcie Ministerstwa Cyfryzacji #CodeWeek2022, czyli w Europejskim Tygodniu Kodowania – w tym roku dziecięsim, jubileuszowym. Inicjatywa ta ma na celu promowanie

programowania i umiejętności cyfrowych wśród uczestników, rozwijanie kreatywności, zdolności rozwiązywania problemów, jest także okazją do ćwiczenia logicznego myślenia i kształtowania umiejętności współpracy w zespole. Kształtując kompetencje matematyczne naszych wychowanków z radością włączyliśmy się do akcji. Przedszkole w Bystrej zostało zgłoszone oraz wpisane na mapę europejskich działań z wydarzeniami, pokazującymi, jak w ciekawy i interesujący sposób można spędzać czas bez komputera, na powietrzu, rozwijając kompetencje cyfrowe i dobrze się przy tym bawić. Od 17 do 21 października każda grupa uczestniczyła w Jesiennej Grze Terenowej, podczas której zgodnie z mapą i zamieszczonymi na niej wskazówkami musiała odnaleźć ukryte zadania i wspólnie rozwiązywać zakodowane i zaszyfrowane hasła. Była to świetna zabawa oraz okazja do rozwijania umiejętności, które pomagają zrozumieć otaczający świat, ćwiczenia logicznego myślenia i rozwijania kompetencji cyfrowych. Przedszkolaki z przyjemnością odczytywały mapę (każda grupa inną), wędrowały po okolicy w poszukiwaniu ukrytych tajemniczych zadań i odczytywały zaszyfrowane kodem geometrycznym (grupa najmłodsza) lub zegarowym (grupy starsze) hasła. Poradziły sobie rewelacyjnie i były z siebie dumne.

Zespół Promujący Przedszkole

Zdjęcie z archiwum przedszkola

„Jesteśmy Polką i Polakiem, dziewczynką fajną i chłopakiem...” - wychowanie patriotyczne w przedszkolu w Wilkowicach”.

Patriotyzm wyraża się w przywiązaniu do swej Ojczyzny, do ziemi rodzinnej, do obyczajów i kultury narodowej, w szacunku dla ludzi, którzy ją tworzyli. Patriotyzm to troska o dobro swego kraju, stałe dążenie do pomnażania tego, co stworzyły poprzednie pokolenia, to gotowość służenia swej Ojczyźnie.

W listopadzie przypada Narodowe Święto Odzyskania Niepodległości. Z tej okazji przedszkolaki uczestniczyły w ogólnopolskiej akcji „Szkoła Do Hymnu”, gdzie o godzinie 11.11 wszystkie grupy, nauczyciele i pracownicy, odśpiewali Hymn Polski.

Następnie udaliśmy się pod Pomnik i złożyliśmy znicze, oddając hołd Poległym za Polskę. Krzewiąc w najmłodszych ducha narodowego, przez cały tydzień wychowankowie poznawali historię Polski, symbole narodowe oraz ważne i zasłużone dla narodu osobistości. Zwieńczeniem tematyki o Polsce były wykonane w każdej grupie wiekowej prace plastyczne oraz symbole narodowe (flagi, godło, biało-czerwone kotyliony). Każdy młody obywatel – przedszkolak - z dumą i ochotą uczył się słów Mazurka Dąbrowskiego, a starsze dzieci recytowały wiersz „Kto ty jesteś? - Polak mały”. Grupa Smerfy miała okazję uczestniczyć w akademii szkolnej z okazji Święta Odzyskania Niepodległości.

W poprzednich miesiącach braliśmy udział w konkursach plastycznych: konkurs na Ekobohatera Literackiego: „Zielono mi”, gdzie zdobyliśmy nagrody (3 miejsce, dwa wyróżnienia) oraz w konkursie „Jesienny pejzaż”, zorganizowanym na terenie placówki, gdzie również dzieci zdobyły nagrody za 1, 2, 3 miejsce, były także wyróżnienia oraz drobne upominki dla pozostałych przedszkolaków biorących udział w konkursie.

W minionych miesiącach skupiliśmy się nie tylko na szerzeniu wartości patriotycznych. Również rozbudzaliśmy u dzieci zainteresowania sztuką i teatrem. Końcem października i początkiem listopada dzieci dwukrotnie odwiedziły Bielskie Centrum Kultury, gdzie obejrzelśmy przedstawienie pt.: „Ja Calineczka” i „Brzechwa dzieciom”. Kontakt z kulturą i sztuką „na żywo” przypomniał nam czasy, za którymi bardzo tęskniliśmy. Niezapomniane wrażenia i doznania długo pozostały w naszych sercach. Dzieci z ogromnym przejęciem obejrzały oba przedstawienia, a później z radością wymieniały się swoimi spostrzeżeniami i doświadczeniami. Po przyjeździe daliśmy upust swoim emocjom, wykonując ciekawe prace plastyczne.

Ponadto, wzięliśmy udział w konkursie „Najpiękniejsza Kartka Bożonarodzeniowa”, „Podaruj Świąteczną Kartkę”. Obecnie grupy starsze z zaangażowaniem przygotowują się do Przeglądu Pieśni Patriotycznej im. M. Papiurek, który będzie pięknym zwieńczeniem kończącym listopadową tematykę o patriotyzmie. Do miana patrioty dorastamy przez całe lata, ale w kształtowaniu się postaw patriotycznych poważną rolę spełniają przeżycia i doświadczenia z okresu dzieciństwa, bo jak pisał Ryszard Przymus – „... Polska - Ojczyzna... Kraina, która się w sercu zaczyna.”

Katarzyna Zielińska-Ficoń
Przedszkole Publiczne w Wilkowicach
Zdjęcia z archiwum przedszkola

Festiwal Gaude Cantem za nami

W ostatnim miesiącu miało miejsce wyjątkowe wydarzenie – XII Międzynarodowy Festiwal Chórów Gaude Cantem im. Kazimierza Fobera. Tegoroczny festiwal trwał od 13 do 15 października. Festiwal swoim zasięgiem zawitał do Jasienicy, Bielska-Białej, Kóz oraz do naszej Bystrej. Patronat nad tym wydarzeniem objął m.in. prezydent miasta Bielska-Białej – pan Jarosław Klimaszewski oraz starosta bielski – pan Andrzej Płonka.

W ramach festiwalu, 15 października, odbył się koncert muzyki choralnej w Kościele pw. Najdroższej Krwi Pana Jezusa Chrystusa w Bystrej, na którym mieliśmy przyjemność wysłuchać trzech chórów: Stowarzyszenie Tyski Chór Mieszany „Presto Cantabile” z dyrygentką Dominiką Kawiorską, chór „Angelus Cantat” z Głubczyc pod batutą pana Tadeusza Eckerta oraz Lucky Voice Band z czeskiej Pragi i ich dyrygentką Lucie Freiberg. Każdy z chórów zaprezentował nam starannie dobrany pod tę uroczystość repertuar. Nie zabrakło utworów muzyki klasycznej, ale i rozrywkowej. Cudownie było móc uczestniczyć w tym wydarzeniu i poczuć, jak muzyka łączy ludzi. Jesteśmy pełni podziwu dla chęci i zaangażowania młodzieży, która licznie reprezentowała chór „Angelus Cantat” oraz dla seniorów z tyskiego chóru mieszanego „Presto Cantabile”. Miłym akcentem była również wizyta naszych południowych sąsiadów – czeskiego chóru Lucky Voice Band, których nazwa idealnie odzwierciedla atmosferę, jaka panuje w ich zespole.

Dziękujemy wszystkim, którzy byli zaangażowani w zorganizowanie tego wydarzenia, w szczególności dziękujemy Księdzu Proboszczowi Rafałowi Brzuchańskiemu za możliwość zorganizowania koncertu w kościele w Bystrej Krakowskiej. Zapraszamy Państwa za rok i już odliczamy dni.

Jesienny wieczór z Mumio

21 października w sali widowiskowej GOK „Promyk” został przedstawiony legendarny spektakl komediowy „Kabaret Mumio” w wykonaniu grupy teatralnej Mumio w składzie: Jadwiga Basińska, Dariusz Basiński oraz Jacek Borusiński. Było to autorskie przedstawienie Teatru Epty-a, oparte na własnych tekstach i muzyce, zaprezentowane publiczności już prawie 1000 razy na scenach całego kraju. Przedstawienie zostało stworzone jako kameralny spektakl teatralny w konwencji kabaretowej. Stanowi wynik poszukiwań wywodzących się z tradycji i metod teatru off-owego. W tym roku grupa świętuje 24-lecie swojego autorskiego spektaklu.

Formacja Mumio zapewniła wszystkim tego wieczoru wspaniałą zabawę, prezentując na scenie specyficzny, nietypowy i wręcz absurdalny, a zarazem oryginalny rodzaj humoru. Występ z całą pewnością rozbawił wszystkich do łez i został bardzo dobrze przyjęty przez liczną publiczność zgromadzoną w naszym Ośrodku Kultury. Jeśli śmiech to zdrowie, to na pewno wszyscy, po takiej dawce bezkompromisowego humoru, będziemy o wiele zdrowsi. Po spektaklu odbyło się bardzo miłe spotkanie z artystami grupy Mumio, podczas którego mogliśmy ich poznać zarówno od strony zawodowej, jak i prywatnej. Dziękujemy całej formacji Mumio za rewelacyjny występ, a publiczności za liczną obecność i znakomitą atmosferę tego wieczoru. Cieszymy się, że znaleźliśmy się w nielicznym gronie miejsc, w których wystąpili Artyści, dzięki pozyskanym przez nich środkom z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Centrum Kultury, Kultura - Interwencje. Edycja 2022. Mamy nadzieję, że przy kolejnej edycji również znajdziemy wśród wybrańców.

Zdjęcia: GOK „Promyk”

Wieczór zaduszkowy

6 listopada w GOK „Promyk” obchodziliśmy zaduszkowy wieczór, który według tradycji zbiega się z ludowymi uroczystościami ku czci i pamięci zmarłych. Podczas tego wyjątkowego wydarzenia, naszymi gośćmi byli genialni artyści - Arun Milcarz oraz Monika Marotti. W pierwszej części wieczoru wysłuchaliśmy multimedialnego stand-upowo - filmowego wystąpienia Aruna Milcarza pt. „Brzmienie i opowieści z Mistycznej Syberii”. „Mistyczna Syberia”, jak zdołaliśmy się przekonać, to podróż niezwykła, nie tylko ze względu na destynację, ale również na przestrzeń duchową, filozoficzną i ezoteryczną. Prowadzący pokazał i opisał nam, z największymi szczegółami, swoją podróż do rodziny Baira Rinczinowa, buriackiego szamana, z którą miał okazję mieszkać przez kilka miesięcy. Całe spotkanie to szczegółowy dokument sporządzony przez samego autora, w którym nie brakuje zdjęć i filmów szamańskich obrzędów i rytuałów, ale i scen z życia codziennego całej rodziny.

W drugiej części wydarzenia podziwialiśmy występ wokalo-teatralny Moniki Marotti, która uświetniła go swoim białym śpiewem. Śpiew gardłowy jest to technika wokalna typowa dla muzyki ludowej, która idealnie wpisała się w całość i klimat wieczoru zaduszkowego. Jesteśmy pod wrażeniem gry aktorskiej pani Moniki, która wprowadziła w zdumienie wszystkich uczestników wydarzenia. Na koniec oboje artystów chętnie zostało, by porozmawiać z publicznością i odpowiedzieć na nurtujące ich pytania. Zachęcamy do zapoznania się również z twórczością literacką pana Aruna, który jest autorem kilku książek, m.in. opisujących swoje podróże. Dziękujemy za możliwość przeżycia czegoś tak wyjątkowego!

Zakończenie sezonu z „Przewodnik czeka”

Tradycyjnie, w połowie października (16.10), zakończyliśmy sezon wędrówek po naszych okolicach w ramach „Przewodnik czeka”. Jak relacjonuje nasza przewodniczka pani Janina Dyrda: „Sprzyjająca pogoda była gwarantowana, stąd ponad 30 osób stawiało się na zbiórce i tradycyjnie o godzinie 9.00 wyruszyliśmy w góry. Tym razem, pod strażnicą OSP w Bystrej zebrali się dorośli, dzieci i trzy psy. Powędrowaliśmy stokami Magury, by z ulicy Zagrodowej podziwiać jedną z najpiękniejszych panoram. Las przybrał już kolorową jesienną szatę, wyschnięte opadłe liście magicznie szeleściły pod nogami. W lesie rośło jeszcze sporo grzybów, które chętnie zbieraliśmy. Dotarliśmy do polany Kępyska, gdzie od lat tradycyjnie kończymy sezon. To jedna z tych kilku polan, na której kiedyś mieszkali i gospodarowali ludzie. Po nich zostały tylko gromnice, resztki fundamentów zabudowań i studnia, w której nadal jest woda. Rozpaliliśmy ognisko, upiekliśmy kielbaski, przypomnieliśmy sobie sporo wiadomości (z różnych dziedzin) o naszym regionie, zaśpiewaliśmy też kilka piosenek. Na koniec był nasz góralski hymn, czyli „Szumi jawor...”. Do zobaczenia wiosną przyszłego roku!

Zdjęcie: GOK „Promyk”

Zadbajmy o odporność

W sobotnie przedpołudnie – 22.10, odbyło się spotkanie z psychodietetykiem Panią Wiesławą Rusin pt. „Skarby z jesiennego ogródka i nietypowe kiszonki”. Tym razem kisiliśmy kapustę z burakami, dynię z pomarańczami i cynamonem, dynię z imbirem, czerwoną kapustę z jabłkiem i cebulą oraz białą kapustę. Pani Wiesława podzieliła się z nami swoją wiedzą na temat właściwości kiszzonek oraz zdrowego stylu odżywiania. Uczestnicy chętnie pomagali w przygotowaniu kiszzonek. Pamiętajmy, że kiszonki to naturalne probiotyki, korzystnie działające na mikroflorę jelitową, wzmacniające barierę ochronną oraz układ odpornościowy! 16 listopada wspólnie spotkaliśmy się na degustację wykonanych kiszzonek. Dziękujemy Pani Wiesławie za ogrom wiedzy i wspólną pracę.

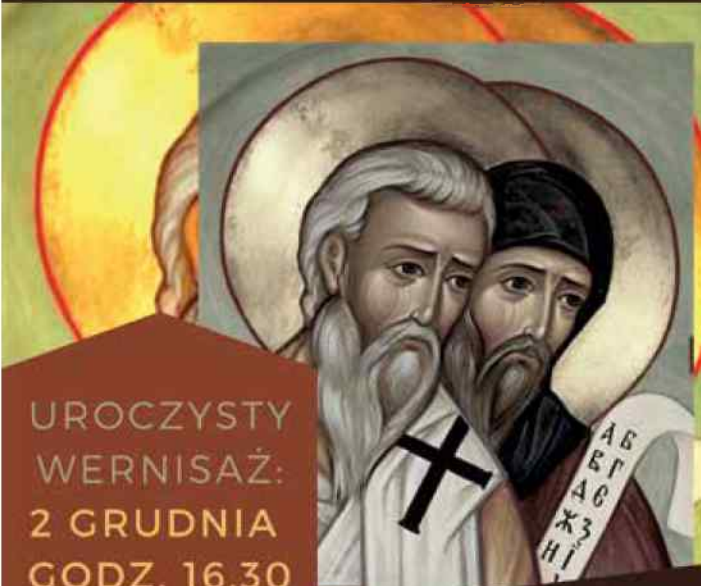
Kino

Pośród jesiennych pozycji filmowych, w ramach Dyskusyjnego Klubu Filmowego, znalazły się: „Słudzy” reż. Ivan Ostrochovsky, który został wyświetlony 8 listopada oraz „Głupcy” w reż. Tomasza Wasilewskiego, który mogliśmy obejrzeć 29 listopada. Repertuar został uzupełniony o kino familijne i film „Magiczne zwierzęta i jak je znaleźć” reż. David Yates.

Dodatkowo informujemy, że konkurs fotograficzny „Rzemiosło i rękodzieło w Gminie Wilkowice” został przedłużony do 13 grudnia 2022 r.!

GOK „Promyk”

Współorganizatorzy: Gmina Wilkowice, ROK w Białku-Białej

**UROCZYSTY WERNISAŻ:
2 GRUDNIA
GODZ. 16.30**

**GALERIA W SIENI
STRAŻACKA 3
43-365 WILKOWICE**

WYSTAWA BĘDZIE CZYNNA
OD 2 GRUDNIA 2022 DO 27 STYCZNIA 2023

**ŚWIĘCI CYRYL
I METODY,**
WSPÓLPATRONI EUROPY

KONKURS RZEZBY I MALARSTWA NA SZKLE
EDYCJA 2022

GRUDZIEŃ 2022

Regulaminy i szczegóły wydarzeń dostępne są na www.gokpromyk.pl. Kalendarz może ulec zmianie.
Wydarzenia organizowane również dla gości z Ukrainy. Також організовуються заходи для гостей з України.

KIERMASZ RĘKODZIEŁA BOŻONARODZENIOWEGO 11.12.2022. Zapisy wystawców pod nr tel. 33 817 07 73

PRZEDŁUŻAMY KONKURS FOTOGRAFICZNY „RZEMIOSŁO I RĘKODZIEŁO W GMINIE WILKOWICE”.

OSTATECZNY TERMIN ZGŁOSZEŃ DO 13.12.2022.

Data	Godz.	Nazwa imprezy	Organizator	Miejsce	Odbiorcy
niedziela 04.12	14:00	Św. Mikołaj przybywa do Mesznej!	Organizacje z Sołectwa Meszna	MOK „Nad Borami”	Dzieci
wtorek 06.12	17:00	Świąteczny film dla dzieci , reż. Andrea Eckerbom, familijny, 2022 r.	GOK „Promyk”	GOK „Promyk”	Wszyscy
	19:00	Świąteczny film familijny , reż. Michał Kwieciński, komedia, 2018 r.	GOK „Promyk”	GOK „Promyk”	Dzieci i dorośli
środa 07.12	17:00	Spotkanie kulturalne z organizacjami Gminy Wilkowice. Zapraszamy mieszkańców.	GOK „Promyk”	GOK „Promyk”	Wszyscy
 niedziela 11.12	11:00 – 17:00	Kiermasz rękodziela bożonarodzeniowego.	GOK „Promyk”	GOK „Promyk”, dolna sala	Wszyscy
	11:00 - 15:00	Rodzinne warsztaty bożonarodzeniowe. Wspólne tworzenie świątecznych ozdób. Prowadzi L. Pleńkowska. Obowiązują zapisy!			
	13:30 - 15:00	Koncert kolęd: na pianie Roman Hyla, wokół Weronika Szczepaniak oraz wspólne kolędowanie z dziecięcą grupą wokalną „Crazy Tones”.			
	od 15:00	Mikołajki! Spektakl dla dzieci i wizyta św. Mikołaja.		GOK „Promyk”, sala widowiskowa	
		Rozdanie nagród w konkursie plastycznym „Kartka Bożonarodzeniowa”.			
	17:00	Kolędowy występ grupy wokalne dorosłych.			
wtorek 13.12	19:00	DKF „Promyk”: „Lombard”, reż. Łukasz Kowalski, dokumentalny, 2022 r. Spotkanie z reżyserem i główną bohaterką filmu.	GOK „Promyk”	GOK „Promyk”	Dorośli i młodzież
środa 14.12	17:00	Wigilia dla samotnych.		OSP Bystra	Wszyscy
sobota 17.12	19:00	Koncert zespołu „Trebunie Tutki”. Bezpłatne wejściówki do odbioru w administracji, dostępne od 28.11.2022.	GOK „Promyk”	GOK „Promyk”	Wszyscy
wtorek 20.12	19:00	Klub Podróżnika: „Moje życie w Kamerunie”, poprowadzi Guy Berenger Guehela Patcheupa.	GOK „Promyk”	GOK „Promyk”	Wszyscy
wtorek 27.12	19:00	DKF „Promyk”: „Cicha ziemia”, reż. Agnieszka Woszczyńska, dramat, 2021 r.	GOK „Promyk”	GOK „Promyk”	Dorośli i młodzież

AKTUALNE WYSTAWY:

do 8 grudnia	Wystawa fotograficzna „Beskidy w kadrze zatrzymane”.	GOK „Promyk”, piętro
od 6 grudnia	Międzynarodowa wystawa pokonkursowa NAJPIĘKNIJSZYCH KARTEK BOŻONARODZENIOWYCH organizowanego przez Oravské Kultúrne Stredisko w Dolnym Kubinie na Słowacji.	GOK „Promyk”, parter, piętro.
Wystawa „Powrót do przeszłości... w tradycjach i kulturze ludowej naszego regionu”.		IR „Stara Stolarnia”
„Galeria w Chacie”, wystawa stała prac Jacka Kowalcze		„Chata na Groniu”

PRZYGOTOWANIE INFORMACJI: GOK, TJ. GMINNY OŚRODEK KULTURY „PROMYK”
INFO: 33 817 07 73, www.gokpromyk.pl, ul. J. Fałata 2k, 43-360 Bystra

Usługi w naszym regionie

CENTRUM TECHNIK GRZEWCZYCH
KOMARPOL J. KOMAR SP. J.
Al. Gen. Andersa 14, 43-316 Bielsko-Biała
tel./fax 33 816 26 49, 519 178 038
www.komarpol.pl

ZAUFAJ 43 LETNIEMU DOŚWIADCZENIU
Dołącz do grona zadowolonych klientów.

**WYMIEN KOCIOŁ
LUB ZAMONTUJ
POMPE CIEPŁA**

MEBLE
Buczkowice

ul. Bielska 172 (przy rondzie)
43-374 Buczkowice

☎ 33-817-72-18
☎ 511-003-375

BANK SPÓŁDZIELCZY W BYSTREJ

KREDYT

ŚWIĄTECZNO-NOWOROCZNY

- ★ oprocentowanie stałe: **9,50 %**
- ★ prowizja za udzielenie kredytu: **3,00 %**
- ★ prowizja przygotowawcza: **1,50 %** nie mniej niż: **10,00 zł**
- ★ dla osób posiadających w naszym Banku rachunek ROR ze stałymi wpływami – prowizja: **2,00 %**

okres kredytowania: 11 miesięcy

**Oferta aktualna od 1 grudnia 2022 r.
do 31 stycznia 2023 r.**

Dane dotyczące zadłużenia klienta weryfikowane są w Biurze Informacji
Kredytowej i Krajowym Rejestrze Długów

**Zapraszamy do Banku oraz do naszych placówek w Bielsku-Białej, Buczkowicach,
Szczyrku i Wilkowicach**

PRZYKŁAD REPREZENTATYWNY

Kwota kredytu 3.000 zł., Okres kredytowania 11 m-cy

Parametry	Koszty /zł/
Rata kredytu	287,00
Łączna kwota wszystkich opłat, prowizji i innych kosztów związanych z zawarciem umowy, w tym:	
1. Prowizja przygotowawcza	45,00
2. Prowizja za udzielenie kredytu	60,00
3. koszt zabezpieczenia	10,00
Suma odsetek	155,11
Całkowity koszt kredytu	270,11

Stopa rzeczywista wynosi 18,38 %.

RAUL
RAUL Rafał Dobija
tel. 695 418 270
e-mail: raf310@op.pl

PARTNER HANDLOWY **JĘDRASZEK**

OKNA - PARAPETY - DRZWI - BRAMY - ROLETY - OGRODY ZIMOWE
POMIAR - SPRZEDAŻ - TRANSPORT - MONTAŻ - REGULACJA - SERWIS

OKNA **OKNA**

fizjo& sport
fizjoandsport.pl

GABINET REHABILITACJI mgr Jerzy Kochaj
Bystra, ul. Klimczoka 80, +48 603 432 772

GREEN ZONE
KOMPLEKSOWA PIELĘGNACJA OGRODÓW

- montaż systemów nawadniania "GARDENA"
- rozdrabnianie gałęzi / frezowanie pni
- koszenie trawy i zarośli
- przycinanie drzew i żywopłotu
- wycinka drzew, wywóz trawy, zrębki, gałęzi i drzewa
- sprzątanie terenu, zakładanie trawników
- całoroczna opieka nad zielenią

☎ 514 038 422

Trzopek Andrzej P.P.H.U.
Sprzedaż: "ADC"

- kurcząt, kur, brojlerów,
- zbóż,
- ziemniaków,
- pasz pełnoporcjowych dla zwierząt.

Tel. 605 515 613

**WYWIOŻĘ, BĄDŹ ZAKUPIĘ STARE ZBĘDNE
RZECZY Z PIWNICY, STRYCHU, STODOŁY.
ROZBIORĘ STARE DOMY LUB STODOŁĘ.
WYKONAM MEBLE OGRODOWE (ŁAWKI, ALTANKI,
HUŚTAWKI), OGRODZENIA SIATKOWE, PANELOWE
ORAZ DREWNIANE**

**TEL. 608 132 715
517 458 942**

SIB CENTRUM INSTALACJI
EKOLOGICZNYCH

EKO
OGRZEWANIE

- EKO KOTŁOWNIE
- KOTŁY GAZOWE
- FOTOWOLTAIKA
- POMPY CIEPŁA
- REKUPERACJA

**CZYSTA ENERGIA
W TWOIM DOMU!**

501 184 928
WWW.OGRZEWANIESIB.PL

Najtańsze usługi pogrzebowe

**Biuro na telefon (całodobowo)
600 144 572**

Bystra, ul. Falata 66a oraz Szczyrk, ul. Beskidzka 123

Zakład
Pogrzebowy
KIR

Oferujemy kompleksowe usługi pogrzebowe różnych wyznań.
Bezpłatowa organizacja ceremonii pogrzebowej.
Całość kosztów pokryta jest z zasiłku pogrzebowego.

- Całodobowy transport
- Organizacja pogrzebu
- Kremacja
- Własna chłodnia
- Oprawa kwiatowa
- Oprawa muzyczna

zakładpogrzebowy-szczyrk.pl

Firma Pogrzebowa Bogusław Wałach

43-360 Bystra, ul. Przedszkolna 17

☎ 33 817 11 20 📞 601 52 52 66

kompleksowe usługi związane
z organizacją pogrzebów

usługi całodobowe

KERA
CERAMIKA

www.kera-ceramika.com.pl

PRODUCENT CERAMIKI STOŁOWEJ

SKLEP FABRYCZNY
Poniedziałek-Piątek: 8:00-15:00

Wilkowice
ul. Furmaniec 6 (strefa przemysłowa)

tel. 33 819 47 28
biuro@kera-ceramika.com.pl

CENY JUŻ od 1zł
CERAMICZNE WYROBY DO KISZENIA

OBSERWUJ NAS

f i

BIURO RACHUNKOWE

JK

mgr Katarzyna Jasek
tel. 608 435 828

e-mail: biurorachunkowejasek@gmail.com

Buczkowice, ul. Szkolna 4

jedzenie
TANIO, SZYBKO I SMACZNIE

Z DOWOZEM DO DOMU

574 714 100

gumi-car

tel. 603 532 942
Wilkowice, ul. Swojska 6
(obok gazów technicznych)

**MECHANIKA
KLIMATYZACJA
WULKANIZACJA
POMOC DROGOWA**

KGW poleca

Kotacz serowy z kruszonką

Ciasto

- 0,5 kg mąki pszennej
- 3 dag drożdży
- ¼ litra mleka
- 10 dag masła
- 0,10 dag cukru
- 2 żółtka

Kruszonka

- 5 dag masła
- 8 dag mąki
- 5 dag cukru pudru
- wanilia

Masa serowa

- 0,5 kg twarogu
- 0,10 dag masła
- 0,10 dag cukru
- cukier waniliowy
- 1 jajko
- skórka z pomarańczy
- 5 dag rodzynek
- 2 łyżki kaszki manny

*Smacznego życzy
KGW z Bystrej*

Wykonanie:

Mąkę przesiać do miski. Zrobić wgłębienie, wlać w nie rozmieszane drożdże z letnim mlekiem i zarobić rozczyń. Masło utrzeć, dodać żółtka, cukier i szczyptę soli. Utać masę włożyć do wyrośniętego rozczyń, dodać resztę mleka i wyrobić ciasto. Gdy wyrośnie, wyłożyć na okrągłą natłuszczoną blachę i rozciągnąć je.

Ser zmielić, utrzeć z miękkim tłuszczem, cukrem waniliowym i jajkiem na puchną masę. Dodać skórkę z pomarańczy i rodzynek. Jeśli ser jest zbyt wilgotny, dodać kaszę mannę. Gdy ciasto nieco podrośnie, wyłożyć na nie przygotowaną masę serową, pozostawiając wolny 3 cm brzeg.

Wszystkie składniki kruszonki wymieszać ręcznie i posypać ser. Wstawić do dobrze nagrzanego piekarnika 175 °C. Piec 40-50 minut. Zamiast masy serowej można dodać masę makową.

Sport i rekreacja

GLKS Wilkowice finalistą Pucharu Polski na szczęblu podokręgu Bielsko-Biała

13 listopada 2022 r. odbył się finał Pucharu Polski podokręgu Bielsko-Biała na stadionie Drzewiarza w Jasienicy. Drużyna GLKS-u Wilkowice II podejmowała drużynę Spójni Landek. Po wyrównanym starciu, niestety ulegliśmy IV ligowemu rywalowi 0:3.

W rozgrywkach, trwających od początku sierpnia, uczestniczyło 27 drużyn z naszego regionu, w tym dwie z naszego klubu. W pięciu kolejkach drużyna z Wilkowic pokonała Rekord Bielsko-Biała II 3:1, KS Bystra 4:2, Rotuz Bronów 3:1 oraz LKS Czaniec 3:1, co zagwarantowało nam udział w finale.

Pomimo tego, że jesteśmy amatorskim klubem sportowym, potrafimy osiągać wysokie wyniki, a nasi zawodnicy potrafią rywalizować z najlepszymi drużynami w regionie.

Podziękowania za wysoki wynik należą się kadrze trenerskiej, zawodnikom, a przede wszystkim - wiernym kibicom, którzy wspierali nas na każdym spotkaniu.

Zapraszamy na kolejne zmagania od marca, po przerwie zimowej.

Dariusz Wandzel / GLKS Wilkowice

4 grudnia 2022
HALA GOSIR
ul. Szkolna 8a
Wilkowice

SPONSOR GŁÓWNY

PARTNER SPORTOWY

Ministerstwo Sportu i Turystyki

Gmina Wilkowice

PARTNERZY

PATRONI MEDIALNI

Nowe atrakcje turystyczne Miesznej

Tablice informacyjne, ścieżka edukacyjno-przyrodniczo-kulturowa, Questing oraz licencjonowane trasy nordic walking to nowe atrakcje turystyczne Miesznej, które powstały w ramach projektu pn. „Śladami Białego Jelenia z Herbu Miesznej – utworzenie ścieżki edukacyjno-przyrodniczo-kulturowej ukazującej walory oraz wzmacniającej potencjał sołectwa Miesznej”. Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Ścieżka edukacyjno-przyrodniczo-kulturowa

Operacja realizowana w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, wdrażanej przez LGD: Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Ziemia Bielska. Wartość projektu 62 905,00 zł. Jej pomysłodawcą jest ówczesnie działający Zarząd Stowarzyszenia Rozwoju Mesznej. Realizację ścieżki wspierali wolontariusze, darczyńcy oraz Wójt Gminy Wilkowice i Sołtys Mesznej. Ścieżkę oznakowano tablicami informacyjnymi promującymi walory przyrodnicze, krajobrazowe, kulturowe i atrakcje turystyczne sołectwa. Równolegle wytyczono trzy ścieżki questingowe oraz trzy trasy nordic walking. Wszystkie pięknie się uzupełniają i razem tworzą spójną całość. W ramach projektu wydano też ogólnodostępny i bezpłatny folder o Mesznej. Można go nabyć m.in. w Meszniańskim Ośrodku Kultury „Nad Borami” przy ul. Handlowej 16, Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Mesznej przy ul. Szkolnej 1 oraz placówkach kultury działających na terenie Gminy Wilkowice.

Tablice

Tablice informacyjne o konstrukcji drewnianej znajdziemy:

- przy Mesznińskim Ośrodku Kultury „Nad Borami”,
- przy zejściu do potoku Mesznianka na ul. Orczykowej (nieopodal miejsca, gdzie mieszkała poetka ludowa Anna Grobelna),
- na ulicy Orczykowej na wysokości stacji uzdatniania wody, w jej górnej części,
- przy wejściu na polanę Łaciakówka,
- przy zajeździe regionalnym Chata na Groniu.

oraz jedną kamienną tablicę upamiętniającą postać Alojzego Sikory. Wszystkie tablice zostały połączone ze ścieżkami edukacyjnymi – questami, które przedstawiają ciekawostki związane z Meszną.

Questing

Questy to wspaniała zabawa dla wszystkich, bez względu na wiek. Questing łączy elementy harcerskich podchodów, gier terenowych i nowych technologii. Turysta z biernego słuchacza przeistacza się w poszukiwacza skarbów, który, rozwiązując wierszowane zagadki questu, odkrywa tajemnice, zapomniane historie i bogactwo kulturowe miejsca. Kolejne punkty na trasie odnajduje się po odgadnięciu łamigłówek i wyszukaniu w terenie miejsca pasującego do rozwiązania. Zwieńczeniem każdej zabawy jest odnalezienie skarbu. Trzy różniące się tematycznie ulotki do tras dostępne są w Meszniańskim Ośrodku Kultury „Nad Borami” oraz obiektach turystycznych i gastronomicznych na terenie wsi. Przygodę z questingiem możemy też rozpocząć za pośrednictwem strony www.questing.pl i aplikacji Questing – gry terenowe, która pobieramy na telefon. Questy przygotowane są w formie

opowieści niezwykłych mieszkańców Mesznej: poetki, rzeźbiarza i harcmistrza. Wszystkie questingowe ścieżki są piesze i prowadzą przez malownicze tereny Mesznej: od centrum aż do polan i lasów pod Magurą. Questy przedstawiają przyrodę, historię oraz zabytki ponad 300-letniej Mesznej. Czas przejścia najdłuższej ścieżki wynosi ok. 2 godz., dwóch krótszych tras – ok. 1 godz.

Trasy nordic walking

Nordic walking polega na marszu z kijami w terenie. Łączy naturalną formę ruchu z elementami technicznymi. Cztery filary rozwoju nordic walking to: rekreacja, turystyka, zdrowie i integracja. W Mesznej po raz pierwszy zajęcia z doskonalenia techniki zostały zorganizowane w 2016 r. przez licencjonowanych instruktorów Polskiego Stowarzyszenia Nordic Walking: Katarzynę Gnioździorz i Barbarę Balcerzak. Pierwszymi uczestnikami zajęć były członkinie Koła Gospodyń Wiejskich z Mesznej. Od tego czasu, co roku, organizowano Rajd Nordic Walking i zajęcia w terenie.

Nordic walking polecany jest bez względu na wiek, kondycję czy uwarunkowania, co czyni go klasyczną aktywnością dla każdego. Piękne widoki i różnorodne ukształtowanie terenu Mesznej sprawiają, że doskonałą przestrzeń dla siebie znajdują tu zarówno początkujący, jak i zaawansowani hobbyści tej formy rekreacji. Widząc wielkie korzyści nordic walking, takie jak: zdrowie, integracja, profilaktyka, regeneracja po COVID-19, powstał pomysł i potrzeba utworzenia ścieżek z licencją Polskiego Stowarzyszenia Nordic Walking.

Stowarzyszenie Rozwoju Mesznej zachęca mieszkańców, gości i turystów do nowatorskiego i aktywnego sposobu zwiedzania Mesznej, a także do sprawdzenia wiedzy o tej malowniczej miejscowości, jednocześnie życzy wszystkim ciekawych przygód i niezapomnianych chwil.

Anna Stolarczyk / Stowarzyszenie Rozwoju Mesznej

Kulturystryka

W dniach 15-18 grudnia 2022 r. w USA odbędzie się kolejna edycja najważniejszej imprezy kulturystrycznej czyli Mr. Olympia. Jedną z osób, które uzyskały kwalifikację do uczestnictwa, jest mieszkanka Gminy Wilkowice - **Anna Gąsior**.

Trzymamy kciuki!

UGW

Szanowni Mieszkańcy

Informujemy, że z dniem 03.11.2022 r. weszła w życie ustawa o zakupie preferencyjnym paliwa stałego przez gospodarstwa domowe. W związku z tym, od dnia 04.11.2022 r. Urząd Gminy w Wilkowicach rozpoczął przyjmowanie wniosków na zakup węgla po cenie nie wyższej niż 2000 zł/t (koszt transportu płatny dodatkowo).

Kupić węgiel po preferencyjnej cenie będzie mogła osoba fizyczna z gospodarstwa domowego, która jest uprawniona do dodatku węglowego. Prawa do zakupu nie będzie mieć wnioskodawca, ani żaden członek jego gospodarstwa domowego, który kupił paliwo stałe na sezon grzewczy 2022–2023 po cenie niższej niż 2000 zł brutto za tonę, w ilości co najmniej takiej, jak określona w rozporządzeniu Ministra Aktywów Państwowych (tj. 1,5 t do końca 2022 i 1,5 t od 1 stycznia 2023 r.). Wymogiem jest złożenie prawidłowo wypełnionego wniosku i spełnienie warunków określonych w ww. ustawie. Samo złożenie wniosku nie uprawnia do zakupu węgla po cenach preferencyjnych. O wyniku weryfikacji i rozpatrzenia wniosku Urząd będzie informował telefonicznie każdego wnioskodawcę dzwoniąc na numer telefonu podany we wniosku. Wnioski należy składać w godzinach pracy Urzędu Gminy w Wilkowicach na dzienniku podawczym pod adresem: ul. Wyzwolenia 25, Wilkowice 43-365 lub za pośrednictwem platformy e-PUAP na adres skrytki podawczej Urzędu Gminy w Wilkowicach. W razie pytań prosimy o kontakt telefoniczny: 033 4990077 wew. 8 lub osobiście w Urzędzie Gminy pok.110.

ŚWIĘTY MIKOŁAJ PRZYBYWA DO MESZNEJ!

4 GRUDNIA 2022 R.

GODZ. 14:00

PARKING

PRZY MESZNIĄSKIM

OŚRODKU KULTURY

"NAD BORAMI" UL. HANDLOWA 1 MESZNA

14:00 piosenka dla Mikołaja - występ dzieci z zespołu "ANIMATO" i "AD LIBITUM"

14:15-15:00 elfowa olimpiada (animacje dla dzieci)

15:00-15:15 występ iluzjonisty

15:15-15:45 przedstawienie "Mikołajkowa fabryka"

15:45-16:30 zdjęcia z Mikołajem i pomocnikami

16:50-17:00 pokaz fireshow "W poszukiwaniu Mikołaja"

OD GODZINY 14:00 W MOK "NAD BORAMI" OGÓLNOODOSTĘPNE ATRAKCJE DLA DZIECI:

WARSZTATY ROBIEŃCIA OZDÓB I STROIKÓW ŚWIĄTECZNYCH

WARSZTATY KRĘCENIA KULEK I ZDOBIENIA PIERNIKÓW

KIERMASZ CIAST I WIANKÓW

I WIELE, WIELE NIESPODZIANEK...

Stowarzyszenie Rozwoju Mesznej, Koło Gospodyń Wiejskich, Rada Sołecka Mesznej i Gmina Wilkowice zapraszają!

Ważne numery kontaktowe

Nazwa	Telefon
NUMER ALARMOWY – SŁUŻBY RATOWNICZE	112
Pogotowie gazowe	992
Komisariat Policji w Wilkowicach	478 570 640
Ochotnicza Straż Pożarna w Bystrej	33 / 817 14 50
Ochotnicza Straż Pożarna w Mesznej	33 / 817 12 71
Ochotnicza Straż Pożarna w Wilkowicach	33 / 817 12 00
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	33 / 443 22 55
Uszkodzenia placów zabaw, parku, przystanków autobusowych	Urząd Gminy: 33 / 499 00 80 wew. 7 - 4
Uszkodzenia dróg / odśnieżanie chodników, dróg / zwalone drzewa	RST: 33 / 817 00 74
Uszkodzone studzienki kanalizacyjne / kanalizacja deszczowa	Urząd Gminy: 33 / 499 00 80 wew. 1
Awaria oświetlenia ulicznego	Urząd Gminy: 33 / 499 00 80 wew. 8
Dzikię wysypisko / spalanie odpadów	Straż Gminna: 664 725 946
Brak wywozu odpadów komunalnych	Ekotad: 33 / 817 07 51
Martwe zwierzę	ZGO: 798 909 524
Bezpańskie zwierzę domowe	Stowarzyszenie Futrzany Los: 572 581 615
Urząd Pocztowy w Wilkowicach	33 / 817 13 13
Urząd Pocztowy w Bystrej	33 / 817 12 49
Samodzielny Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Wilkowicach	33 / 817 12 42
Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii w Bystrej Rejestracja POZ	33 / 499 18 77
Telefon wsparcia dla osób starszych „Dobre słowa”	12 / 333 70 88 (w godz. 10-12, 17-19)
Pomoc bezdomnym w okresie zimowym na terenie woj. śląskiego	987
Nieodpłatna pomoc prawna w Powiecie Bielskim	33 / 813 69 22
Podbeskidzki Ośrodek Interwencji Kryzysowej	33 / 814 62 21
Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”	800 12 00 02
Świadczenia psychologiczne dla dzieci i młodzieży	Fundacja Błękitny Krzyż: 510 243 619
Miejski Ośrodek Leczenia Uzależnień	33 / 822 79 83
Bielskie Centrum Psychiatrii	33 / 814 91 96

**Gmina
Wilkowice**

Głos Gminy Wilkowice, bezpłatna gazeta informacyjna Gminy Wilkowice. Nakład 2000 szt.

Wydawca: Urząd Gminy w Wilkowicach, ul. Wyzwolenia 25, 43-365 Wilkowice

Tel. (+48 33) 470 60 07 (w godz. od 8.00 do 13.00), e-mail: redaktor@wilkowice.pl

Redaktor naczelny: Elżbieta Fabirkiewicz

Redakcja zastrzega sobie prawo wyboru do druku nadesłanych tekstów, a także ich skracania i redagowania.

Nadesłanych materiałów redakcja nie zwraca. Serwis internetowy: www.wilkowice.pl

